

Resedagböcker för Film För Förändring 2005 - 2006

Media inom folkbildning och internationellt arbete. Inriktning Latinamerika.

Index

- Max da Rocha
- Carolin Evander
- Emma Jönsson
- Daniel Terres
- Anna-Lisa Zorkrot

Max da Rocha

06-02-06

36 timmars distans

Det är en svår process att pussla ihop alla dessa möten och motsägelser man upplever, under dessa 5 månader i Brasilien.

Avståndet som skiljer medelklassens sambatillvaro från restens tar sig i uttryck i mycket mer än rytm. I ett land som Brasilien, där obeväpnade bönder mördas av poliser, familjer svälter och våldet, successivt, kryper in under naglarna på hela samhället, är en reaktion oundviklig.

MST är ett, bland många, försök att organisera den reaktionen. Att mobilisera de utsatta, ockupera en bit jord och politisera dem under tiden.

MST:s skolor, tidningar, manifestationer och radiokanaler, kartlägger den kapitalistiska världsordningen och uppmanar människor att bryta den.

Men det handlar inte om att "köpa rätt" eller att "demonstrera mera", det handlar om att omformulera sina liv. I Sverige väljer människor sin kamp. I Brasilien väljer kampen dem. Det är därmed ett tungt ansvar som vilar på alla MST:ares axlar. De engagerar sig inte i politiskt motstånd, de lever det. Varje liten konflikt, varje personlig motgång, hela deras vardag kommer att forma kampen och hoppet om något bättre.

Erfarenheterna jag sett av detta är motsägelsefulla. Ockupationsläger som lyckas och odlar socialismen, samtidigt som andra ger upp och sväljs av individualismen. Särskilt tydliga blev skillnaderna mellan ockupationslägret Mário Lago i delstaten Sao Paulo och bosättningen Antonio Conselheiro som vi reste till i Mato Grosso. I Mario Lago kunde jag ana den värld som MST finns här för att skapa. En värld som bygger på deltagande och samarbete, där människor, dag för dag, återtär makten över sina liv. I Mato Grosso fann jag bara resterna av ett avmagrat samhälle, som uttorkats av gräshoppor, bråk och familjer som sålt sin jord.

Bussresan mellan Sao Paulo och Mato Grosso varade i 36 timmar, men avståndet däremellan, var det ingen som kunde berätta för mig. Ännu har jag 3 månader av pusslande i Brasilien, men jag undrar fortfarande hur lång den sträckan är?

05-11-10

Tankar från MSTs nationella skola

Jag vaknar av ett lätt smattrar regn mot taket i vår improviserade sovsal. klockan är kanske sju. Jag sträcker på mig och tittar runt i klassrummet, utspridda på madrasserna ligger resten av min klass fortfarande utslagna efter två lång veckor fyllda av kulturintryck och språkliga utmaningar.

Utanför sovsalen hör jag morgonpigga kampsånger och lågmälda samtal, det är MSTs (movimento sem terras) nästan outtröttliga aktivister som redan börjat förbereda sig inför dagens föreläsningar och hemläxor.

Vi befinner oss på MSTs nationella skola Florestan Fernandes.

skolan byggdes för nästan 4 år sedan av MSTares egna händer för att kunna tillgodose det massiva behovet på utbildning inom rörelsen. Här hålls intensivkurser året ut och

bäst av allt, hela verksamheten bedrivs ideellt.

Denna vecka har ett hundratal aktivister från MSTs kommunikations sektorn samlats för att delta i en fullpackad intensivkurs i kommunikation. Helt oplanerat fick vi svenskar veta en morgon att vi också skulle delta i mötet. Snabbt tvingades vi slänga ihop lite kläder och hoppa på en buss som körde oss någon timme utanför Sao Paulo. Veckan har därefter varit ett äventyr.

Föreläsningar om allt från 'Marxism och Media' eller 'Den alternativa median i Brasilien på 70 talet' har alternerats med praktiskt arbete så som städning av toaletter och diskning. För att organisera arbetet bättre, har vi alla indelats i olika arbetsbrigader på ca 10 styck. Det är också i dessa grupper vi sitter och diskuterar dagens texter, planerar kvällsaktiviteter och knyter bekanskap. Upplägget har funkade bra, och för flertalet aktivister är mötets struktur inget nytt. Dessa eldsjälar kommer nu på lördag åka hem till sina respektive bosättningar för att förhoppningsvis sprida den insamlade informationen vidare och förbättra MSTs kommunikationsarbetet.

För oss svenskar har lärdomen varit en annan. Som alltid, har jag slagits av att de föreställningar jag haft om brassar inte alls passerat in på de människor jag mött. Utav dom fyra brasilianare som delta i FFF-kursen, och kommer resa, filma och leva med oss under de kommande 5 månader, är inga särskilt högljudda och spralliga. Jag förvånades också av att flertalet inte alls är intresserade av fotboll och att ingen visat något tecken på den 'machismo' man annars hört så mycket om.

Personligen känner jag mig också uppfylld av mycket inspiration och politisk energi.

Vissa av föreläsarna har verkligen varit superbra och dom långa diskussionerna till sent in på natten, med såväl brassar som svenskar, har verkligen skärpt ens politiska medvetande.

Mitt intryck av MST haller fortfarande på formas och jag inser redan nu att steget mellan aktivistkurser i Sao Paulo och det verkliga livet på landsbygden kan vara väldigt stort.

Men hittills, trots det nästan sektliknande sjungandet av kampsånger eller det uniformslänkande bärandet av MST t-shirts, är det något genuint som ligger bakom allt: debatterna på rökpauserna, lärarnas ödmjuka lyssnande på elever, respekt en mellan medmänniskor och framförallt känslan av att verkligen tro på en samhällsförändring, det är det som verkligen imponerar mig med MST.

En varm hälsning från en tankande och växande Max

Carolin Evander

06-02-10

Borta bra men hemma bäst?

Det är varmt. Sitter på ett internet cafe i Norra Brasilien, i delstaten Maranhão. Jag är här och gör en fem månaders sida finansierad praktik. Praktiken är ett film projekt, och vi har redan besökt delstaterna Sao Paulo och Mato Grosso. Kvar på vår resa är delstaten Sergipe. Min praktik plats är Latin Amerikas största sociala rörelse, som omfattar flera miljoner människor. MST, movimento dos trabalhadores rurais sem terra, översatt till svenska, de jordlösa arbetarnas rörelse, är minst sagt en inspiration

for alla oss som kampar for forandring.

Det ar min andra praktik har i Brasilien, med MST. Brasilien ar ett land som kommit att ligga mig valdigt varmt om hjartat, och sa brukar det vara for de flesta som besokt Brasilien, hit vill man garna komma tillbaka!

For att kunna beratta om MST och deras kamp tankte jag forst ge er en bild av Brasilien. Brasilien, varldens femte storsta land. Upptar halva sydamerika.

180 miljoner manniskor.

Varje delstat ar stora som europeiska lander. Hela Europa ryms i Brasilien och da finns det anda plats for att klamma in ett par lander till.

Brasilien ar en kontinent. Jag har suttit pa buss efter buss i timmtal for att resa genom landet.

Fran Sao Paulo till Marenhao. 4 dar i buss.

Brasilien ar valdigt likt, fran norr till sodra, men samtidigt valdigt olik.

Saker som ar genomgaende i hela landet ar fotbolls vansinnet, att alla verkar lyssna pa musiken forro precis overallt, att alla ater ris och bonor jamt mf.l

Befolkningen ar valdigt blandad, svart, gul, brun, rod, vit, ingen vet med riktig sakerhet vad man har for ursprung och det spelar egentligen ingen roll, alla ar brassar och alla kan vara brasse. Nar vi i Sverige tanker pa Brasilien, ser vi ofta en mork samba dansande skonhet framfor oss, och hon finns har, tillsammans med tyskattlingarna i sodra Brasilien som haller tyska ol traditioner vid liv, slav attlingarna fran Afrika som bidrar med capoiara och voodoo, ursprungsbefolkningen och deras hantverk os.v listan kan goras lang. Allt detta ar brasilien.

Personligen foredrar jag norra brasilien, for sodra brasilien paminner mig valdigt mycket om Europa.

Nar portugiserna koloniserade Brasilien delade de upp landet i stora delar som senare lade grunden for dagens delstater. Men i samband med denna uppdelning skapades enorma jordtillgangar som enskilda individer besatt. Fragan om jord har praglat hela Brasiliens historia och gor det an idag. Som svensk, dar vi hade en jord reform pa 1800 talet och dar bara 2 % av var befolkning jobbar med jordbruk, ar det svart att forsta varfor just jorden ar sa viktig.

Jord ar lika med makt i Brasilien.

Brasilien har haft en snabb industrialisering. Pa 30 talet var Sao Paulo en liten skit stad, idag bor dar uppskattningsvis 19 miljoner manniskor. Tidigare bodde 80 % av befolkningen pa landet, och bara under de senaste 70 aren har det andrats till att 80% bor i staderna och 20% pa landet.

Innan slaveriet avskaffades jobbade slavar och delar av ursprungsbefolkningen (portugiserna dodade 2 miljoner av ursprungsbefolkningen, 2/3) pa stora fazendor, storgods, med socker ror eller vilken groda som var pa modet. Brasilien producerade det som varldsmarkanaden ville ha, socker, kaffe, bomull och sa holl det pa. Och haller pa fortfarande.

Nar slaveriet avskaffades sa fanns det inte sa manga andra val mojligheter sa de allra flesta jobbade kvar, under slav liknande forhallanden. Detta praglar fortfarande Brasilien,

drommen om att ha en egen bit jord att plantera at sig sjalv, att slippa jobba 16 timmar om dagen at nagon annan, for en skit lon. Under industrialiseringen drog manga till staderna med hopp om en annan tillvaro. De flesta hamnade i dagens favelor, dar de sociala orattvisorna och den sociala utsattheten ar enorm. Men fortfarande drommer ungdomarna pa landet att ta sig till staderna. Det finns som liksom inget alternativ.

Idag ser det ut sahar i Brasilien.

50 miljoner, alltsa nastan en tredjedel av Befolkningen, gar hungrig. De far inte tillrackligt med mat och svalter.

Detta samtidigt som du kan kopa Brasiliansk lovbiff for 89 kr kilot pa ICA.

75% av all uppodlad jord i Brasilien anvands for att odla for export. Det som exporteras ar kott, men mest socker, kakao, kaffe och soja. Ungefär samma monokultur produkter som under kolonialtiden.

Detta drar in mycket pengar till Brasilien, som ar en av varldens 10 storsta ekonomier. Men sist jag kollade sa kan man inte ata pengar.

2% av befolkningen ager 50% av jorden.

Fatta vlka sjuka makt forhallanden som rader!

Det finns en snubbe som ager mark som ar lika stort som hela Belgien.

Och 50 miljoner som svalter....

MST bildades 1984 av fackforenings rorelsen, olika partier och progressiva personer inom kyrkan.

MST bildades under en spannande tid i Brasiliansk historia, da militar diktaturen holl pa att falla. MST var med i den demokratiserings processen och har forsatt att bidra till den sen dess. Miliatar diktaturen kastade in handuken for gott 1984 men forsta demokratiska presidentvalet holls inte forren 1989.

MST kampar for att den jordreform som star inskriven i Brasilianska grundlagen ska genomforas.

Det ar en otroligt bra lag, som sager att all jord som ar inproduktiv ska tillfalla jordreformen.

Och det finns en jakla massa jord som ingen anvander.

Det MST gor ar att de occuperar jord med stod av lagen for att paskynda processen.

Idag har de lyckats bosatta over 300 000 familjer, som fatt jorden av regeringen, och idag odlar den. Vissa med mycket framgang, andra bara for sin overlevnad.

Idag vantar over 100 000 familjer pa jord i olika occupations lager.

Men MST vill inte bara ha jord, de vill ha en levande landsbyggd, slut pa orattvisorna, att alla oavsett om man bor i stan eller pa landet, ska ha tillgang till samma utbildning, sjukvard, infrastruktur os.v

MST ar en av de viktigaste faktorerna till att LULA blev president i valet 2002.

MST visar att en annan varld ar mojlig. Visst kravs det mycket kamp och en javla massa vilja. Och det ar inte en dans pa rosor, mycket repression, galna jordagare som skjuter och morder folk,(detta fast de inte anvander jorden och att regeringen ger dem pengar for jorden) polisen som kranglar, korrupta domstolar os.v MST ar en maktfaktor i Brasilien for de utmanar korruptionen, de ger manniskor en vardighet och de utmanar den radande ordningen.

Jag har aldrig mott så vanliga människor i hela mitt liv som i här i Brasilien. Om det är fullt på bussen och du står upp med påsar i handerna, erbjuder sig de som sitter ner att hålla i dina påsar, för att underlätta. Det skulle aldrig hända i Sverige, där folk inte ens flyttar på sin vaska från sätet bredvid sig när du behöver sitta ned. Men Brasilien har en enorm valdkultur. Det måste man sätta MSTs kamp i relation till. De är utsatta för mycket repression. Varje år mordas 30 000 människor i Brasilien. Det kan man jämföra med första året av Irak kriget, då 10 000 människor dog. Brasilien ligger inte i krig med någon. I delstaten Pernambuco i norra Brasilien, är det mer troligt att dö av skjutvapen om du är man mellan 15 och 25 än vad det är att bli överkörd av en bil.

Här i veckan så greps 5 MST-aktivister i Pernambuco anklagade för gängbildning. Ett trick polisen använder för att klamma åt MST. Ungefär som om några ur var klubbstyrelse skulle hamna i finkan p.g.a att de mobiliserat stöd demonstrationer för Per Johansson. Nu har de frigetts efter massiva protester.

Hade vi varit aktiva i facket i Brasilien så hade inte Per Johansson blivit avskedad, han hade blivit mordad. Därför är jag jävligt glad över att jag är fackligt aktiv i Sverige. Men bara för att det är värre i andra länder än i Sverige, så kan vi inte bara luta oss tillbaka och tänka "Fan vad bra det är i Sverige!"

Vi får aldrig glomma bort varför det är så bra i Sverige. Det är för att vi har kampat, för att våra föräldrar och far föräldrar har kampat till sig formater, samhälls förändringar och rättigheter. Och allt som de har kampat för och uppnått är under attack idag. Och vi sitter och tittar på tv och lyfter knappt lillfingret i protest!

Människorna jag jobbar med, kampar för enkla grejer, mat på bordet, att lära sig läsa och skriva, få ett eget hem. saker som vi för länge sen tagit för givet. Vi måste uppskatta det vi har och inse att det är värt att kampa för. Vi är varda att kampa för. För om inte vi kampar för oss, för våra rättigheter, vem gör det då?

05-12-13
Mario Lago

Oi!

Det var ett tag sen jag befann mig i någon slags civilisation, därav drojsmalet. Ingen tillgång till Internet = ingen tillgång till kommunikation. Som om man inte finns! Ni får helt enkelt ha overseende mina vänner! :)

Vi har varit på ett accampamento, alltså ett occupationslager, där de ännu inte fått rätten till jord, och jobbat i 10 dagar. Var första anhalt i projektet var att vara här i Ribeirão Preto, som är en stad och en region som ligger cirka 4 timmar in i delstaten São Paulo.

Accampamentot heter Mario Lago och har funnits i lite drygt två år. Det är ett gigantiskt ställe där 450 familjer bor. Det ligger jätte nära staden Riberao Pterto och på kvällen lyser stadens skyline upp delar av accampamentot tillsammans med ljuden av flygplanen som går in för landning till den närliggande flygplatsen.

Accampamentot är otroligt välorganiserat i olika nucleos, typ olika arbetsgrupper. Varje nucleo består av cirka 20 familjer.

De har satt upp regler för accampamentot, det ska vara tyst efter 23, man får inte använda droger osv.

Var tid på Mario Lago har varit intensiv.

När vi kom dit delades vi upp så att två grupper fick bo på en del av accampamentot och de två andra grupperna på andra sidan av accampamentot.

Vi blev väl omhändertagna och fick en egen barrack att bo i. Denna barrack har senare kommit att kallas för lite allt möjligt då den är skit sunkig, stinker och med tiden förvandlades till något hemskt! Bara killarna behövde bo i den, vi tjejer fick fördel av kvinnoförtrycket och sov inne hos en familj i riktiga sängar. Vilket vi är mycket tacksamma för!

Mara heter kvinnan som har öppnat sitt hem för oss och hon har varit super!

Hennes hus är en fantastisk konstruktion, trots att det är byggt av svart plast och upphittad brata så är det högt i tak, stabilt och inte alls så hinla kallt på natten.

Vi har ätit mat hos olika familjer och fått jätte bra mat. Otroligt gott.

Tre killar på accampamentot har som varit lite ansvariga för oss och sett till att fixa ihop saker. De har varit super!

Min grupp har som ett övergripande tema att jobba med kommunikation. Tyvärr så är inte MSTs kommunikations sektor så välutvecklad här, så vi har jobbat med ett annat tema.

Vårt filmprojekt blev på temat stad och land. Hur det fungerar med ett accampamento så nära stan, vilka fördelar finns det, vilken gemensam kamp finns det att förä osv.

Vi har arbetat jätte bra ihop och var brasse cosine är mer svensk än oss! Han skriver ned exakta tider för när saker och ting ska handa och han blir jätte otalig när han måste vanta och saker är oorganiserade! Det är skit roligt!

Det enda problem vi har haft är att vi vill för mycket. Vi har lyckats begränsa oss men vi jobbar ändå ihop oss. Det är väl det som är lite tråkigt med att vara en så kort tid på ett ställe, att man måste koncentrera sig på jobbet i princip hela tiden om man vill få det gjort.

Nu valde vi ett projekt som blev väldigt stort, och i framtiden kommer vi nog att välja mindre projekt, men det tråkiga kvarstår i att man tänker jobb hela tiden och att man inte kan slappna av och bara hänga med folk och umgås.

En annan problematik som uppstått och som kanske skapat lite friktion inom vår storgrupp är att vi har fångat mycket liknande bilder, trots att accampamentot är så stort, så har ju iallafall vi två grupper som varit nära varandra, lätt kanna samma människor,

gjort intervjuer med samma människor, även om det är om olika saker, och fangar bilder på ungefär samma saker. Jag tycker att det är trist och att vi inte utnyttjar den potential som finns när 4 olika grupper är i samma region. Vi hade kunnat visa 4 olika saker istället. Vi tog upp det till diskussion och jag antar att det är en diskussion vi får fortsätta att ha under den tid vi är i Brasilien, för samma problematik lär uppstå igen.

Sen har det varit fortsatta diskussioner om gruppernas autonomi. Och där rader det delade meningar och vi får se hur det blir. Personligen tycker jag att vi i de mindre grupperna borde få disponera våra två veckor på varje ställe vi är på som vi vill och göra en egen planering. Det är så vi har jobbat nu på Mario Lago. Det som varit diskussionen är att det finns en "IDE" om att alla ska göra vissa saker. Här var det att alla från början skulle till både ett accampamento och sen till ett assentamento, Nu blev det inte så och jag hoppas att denna idé försvinner då alla inte behöver besöka samma ställen eftersom vi jobbar med olika filmprojekt och olika idéer inom våra små grupper.

En annan sak som varit jobbig på ett mer personligt plan är att hela tiden bli jämförd med de andra svenskarna, vilket man inte blir på samma sätt om man bara är en grupp på ett ställe.

Hur som helst så har vi fått ihop mycket material som är jättebra. Vi är nu på centro de formação, MST kursgård i Ribeirão Preto, och ska titta igenom materialet mer ordentligt och göra en redigering på papper. Mer kommer vi nog inte att hinna.

Idag är vår första lediga dag på 10 dagar. Jag har tvättat allt men det blir inte rent. Jorden är röd och färgar alla kläder och det spelar ingen roll hur mycket du skrubbar. T.O.M. mina trossor har jordfläckar!

Emma och jag har varit sjuka. Jag spydde 10 gånger på 5 timmar och Emma spydde i ett dygn och är fortfarande lite halv krasslig. Jag tror att jag fick i mig något dåligt i kombination med att vi har jobbat så hårt, attit oregelbundet och inte haft någon ledig tid. Inte haft någon egen tid. Egen tid är viktigare än vad man tror.

Just det, vi har haft diskussioner om band. Vi får ju bara 10 band från skolan, och det är helt absurt att tro att det skulle räcka på något sätt. Det här är ju ett filmprojekt och det är svårt att genomföra det utan band!

Dessutom när upplaget är som i år, då vi inte kommer att kunna klippa vårt material från Mario Lago förrän på redigerings tiden i Mato Grosso, så kan vi inte heller spela över materialet med nytt material i Mato Grosso.

Något måste göras!

Jag mår bra mina vänner. Det finns frustrationsmoment. Men det finns mest glädje! En man som vi har jobbat mycket med var övertygad om att jag var Brasilianska som vuxit upp i Sverige men nu återvände för att jobba med MST. Allt är galenskap! Jag har träffat så många fina människor, som öppnar upp sina hjärtan och berättar allt om sina liv. Människor som verkligen uppskattar att vi har varit på deras accampamento. Det kommer att vara härligt under min tid här i Brasilien, alla jag lär känna. Men det kommer bli jobbigt med alla avsked som hela tiden blir fler och fler, ju fler ställen vi

besoker.

Nu ska jag snart ha semester.

En snabb tripp pa tre dagar till Rio de Janeiro, sen tillbaka till Pernambuco. Troligtvis ett stopp i Bahia pa vagen hem med.

Ni far ha det sa bra och om vi inte hors sa far ni ha en trevlig jul med mycket karlek och ett gott nytt ar!

Manga kramar

Carol

05-11-30

Antligen!

Hej alla!

Jag har det lite tungt just nu. Kanske blir detta resebrev inte det mest upplyftande jag skrivit.

Jag hade skrivit ett tre sidor langt resebrev som saklart blev raderat och jag blev sur.

Det har hant en massa och absolut ingenting sen sist jag skrev.

Jag ar frustrerad men kanner att min frustration nog kommer att slappa imorgon da vi ANTLIGEN ger oss ivag ut for att borja filma och jobba pa olika bosattningar och occupationslager.

Hittills har vi varit i Sao Paulo, och haft forelasningar. En del har varit valdigt bra och intressanta, andra har varit upprepningar fran lektioner i Sverige och faktiskt upprepningar av de forelasningar vi har haft har. Istallet for att ha en forelasning om nagot har vi istallet haft fyra om samma sak.

Otroligt trotsamt nar en hel manad gatt at till forelasningar, dyrbar tid som i min mening hade kunnat laggas pa tiden ute i de olika delstaterna.

Kanske ar jag lite extra gnallig nar det galler forelasningarna just for att jag redan kanner till mycket av den information som vi fatt, men framforallt tror jag mycket pa att lara genom att gora, allt som jag lart mig om MST larde jag mig under tidens gang forra aret, och da kan man relatera till det pa ett annat satt. Jag onskar att vi hade kunnat varva forelasningar med besok ute i verkligheten, for att lattare kunna relatera, kanna inspirationen och fa rora pa sig och gora nagot praktiskt.

Mycket har varit bra, men jag tycker nog anda att vi hade kunnat angna detta tva veckor istallet for fyra.

Jag och nagra andra i klassen besokte sem teto, de taklosas rorelse har i sao paulo, som occuperar jord for att kunna fa nagonstans att bo. Oftast ar det personer somjobbar

inne i staderna men som bor i stadernas utkanter och måste lagga mer än halva lönen bara på transport, som ockuperar dessa områden.

Stämningen i klassen är bra, i kommer alla överens jätte bra och det är en konstruktiv och schysst stämning. Med brassarna känns det inte riktigt lika bra tyvärr. Jag vet inte om jag har förklarat det men i är så åker vi och ska jobba i fyra olika delstater.

Sao Paulo, Mato Grosso, Maranhao och Sergipe.

De brassar vi jobbar med är från MSTs kommunikations sektor i dessa olika delstater. Som förre året tryter kommunikationen, vissa personer sitter inne på information och delger inte oss andra, och detta skapar onödigt frustration. Jag tycker att jag lär mig hantera denna frustration av att inte veta och att hela tiden vanta sen förra året, men i år blir det som på nåt sätt varre eftersom vi är 16 stycken i vår grupp och när vi reser tillsammans och ingen vet vad som händer så känns det som om man blir vållad som far.

Jag gillar inte riktigt det. Tanken på att jobba kollektivt och att vara ett kollektiv gillar jag, men inte känslan av att inte kunna vara med och påverka, utan att bara bli fört till olika ställen.

Dessutom är det vissa av brassarna som har en skit tråkig inställning till oss svenskar, som gör att man känner sig oönskad och ivagen. Jag kan inte säga att jag vet vad det beror på, men den här personen moter inte folks blickar när man pratar med honom os.v

Jag vet att It works both ways, både vi och brassarna måste anstränga sig för att det ska fungera.

Vi hade lite av en kris i torsdags, som totalt urartade. Vi skulle besöka ett assentamento på torsdagen och sen åka tillbaka till Sao Paulo på fredagen. Och vi åkte bara runt runt och runt och när vi kom till samma busstation igen för tredje gången så fick jag nog. Klockan var 21.30 och ingen hade ätit middag och vi skulle komma till assentamentot vid 24.30 på natten bara för att sen på morgonen åka tillbaka till Sao Paulo.

Så vi åkte tillbaka till Sao Paulo på kvällen. Men det blev en obehaglig situation mellan oss och brassarna. Den tog mycket energi och idag så tog vi upp det till diskussion och de blir väldigt defensiva.

Det är trist, för man försöker vara jämlika i detta projekt, men det är svårt av många skäl, dels för att de har informationen och för att vi har pengar. Men det vore inte ett problem om UBVs pengar till MST kom fram i tid så att vi slapp lägga ut pengar för brassarna så att de känner sig i underläge, och om brassarna bara kunde delge oss informationen så vi slapp bli frustrerade.

Men men... What to do.

Vi har delats upp i grupper idag.

Det är jag, Emma, Daniel och Comsme, som jobbar ihop.

Det är en så bra grupp.

Vi är rätt lika men olika, och alla tre har erfarenheter av MST sen tidigare.

Nu kanns det battre.

Jag ska ta mig samman och se positivt pa situationen.

For i slutandan sa handlar allt om installning.

Det larde jag mig forra aret.

Och jag kan andra min installning. Jag ar anpassningsbar.

Jag ar anda har trots allt for att jobba med MST och for deras sak.

Nao Existem num projeto individual.

Sa nu ar det bra igen.

Vi aker imorgon, sa det blir nog lite mer sjalvstandigt arbete och mindre far kansla over det hela.

Saknar er.

Manga kramar

Carolin

05-11-11

NAO EXISTEM NUM PROJETO INDIVIDUAL!

Vi har varit pa escola national. Det kandes harligt att vara tillbaka dar. Lite konstigt ocksa.

Forst var det tankt att vi skulle vara dar hela tiden under den har forberedelse perioden, men sa blev det inte, utan vi fick bo har i Sao Paulo istallet. Men i fredags akte vi till skolan och hade forelasningar om brasiliens politiska historia fram till sondag kvall. Det var intesivt men intressant. Svart att koncentrera sig till 100% med spraket, men kanske framforallt pga sattet att lara ut pa, 2 timmar i strack, utan paus. Men det var vantat.

Pa sondags kvallen kom vi tillbaka bara for att pa mandags morgonen, fa veta att vi skulle aka tillbaka till escola national igen. Sector de comunicacao hade nationellt mote, och eftersom vi jobbar med folk inom just sector de comunicacao, sa var det en bra ide.

Nar vi kom till skolan visste ingen att vi skulle vara dar och det fanns ingen plats for oss att sova. det loste sig efter 5 timmar.

Det var trevligt pa skolan, och som vanligt fick vi jatte mycket uppmarksamet.

Jag traffade en massa harligt folk fran Pernambuco. Jaime var dar och Severino. Aven 5 kvinnor som jag hangde en hel del med pa sekretariatet i Caruaru under forra projektet i Brasilien.

Direkt fick jag fragan, cade e a morena? Vilket ar svart att oversatta for det forlorar lite av sin charm, men som betyder ungefär: Var ar den morka tjejen? Jag och Evelina brukade

ju hanga rätt mycket ihop under var forra praktik och öm du laser det har Evelina så kan jag säga att de saknar dig och hoppas att du har det bra!

Själva motet var intensivt och långt, det var föreläsare som kom dit och så la MST upp en strategi för sitt arbete. Många föreläsningar var trista, andra väldigt bra. Även har var det svart att koncentrera sig och hanga med på allt, så vi var helt enkelt inte med på allt, för det gick som liksom inte.

Sen blev det väldigt kallt, och jag hade inte med mig några varma kläder. STORT MISSTAG!

Alla i klassen var som lite små grininga, över allergier, över att få sova på golvet i laboratorie salen där det luktade som det ska göra i en kemi sal, över att frysa och vara trötta. Jag, Moa och Elina åkte hem igår en dag tidigare än de andra för att vi höll på att bli så dåliga av allergierna och av kylan.

Jag har aldrig frysat så mycket i mitt liv som jag gjorde under de här dagarna. Framförallt blir kombinationen av att sova dåligt, långa föreläsningar som kräver mycket energi och att hela tiden sitta stilla, i en föreläsningssal med drag och frysa, helt enkelt lite för mycket!

Vi ska ha en fest på lördag om Sverige. Vi som åkte hem tidigare håller på och förbereder den nu.

Brassarna som vi jobbar med verkar skit trevliga och väldigt intresserade.

Jag och Emma satt och pratade om det nya upplägget på kursen i år. I år reser vi runt till fyra olika delstater och reser hela gänget 12 pers plus Santiago tillsammans, för att sen dela upp oss i mindre grupper på plats. Den inbyggda dumheten i upplägget är just att man har svart att ta tag i situationer som inte fungerar så bra, tex som när vi fick vanta på escola national i fem timmar. Det som är jobbigt då är att man inte vet vad som händer, och kan inte planera för att göra någonting annat, och att man också måste ta hänsyn till de andra i gruppen eftersom vi är så många.

Ta hänsyn till varandra tycker jag iofs att man alltid ska göra, men det blir lite mycket en känsla av att vallas fram och tillbaka som en flock får, och att man som aldrig får en stund över till sig själv, som vi alla någon gång behöver.

Vi kommer säkert att lösa detta, men jag känner redan att det blivit en källa till irritation i gruppen.

Sen finns det många fördelar med upplägget, att man tex slipper den ofta slitsamma processen av att bestämma vem man ska jobba med i fem månader och sen bli placerad i en delstat och vara där resten av tiden.

Men vi får se hur det går, intressant är det iallafall.

En av föreläsarna i veckan så någonting så himla bra som fick mig att tänka:

"NAO EXISTEM NUM PROJETO INDIVIDUAL"

Det existerade inte något individuellt projekt.

Han pratade om hur samhället sag ut för 30- 50 år sen och hur det har förändrats till den individualistiska utveckling vi har idag.

Det vi i väst håller på med är egna individualistiska projekt. Jag tror att det är därför vi har ångest, och känner oss misslyckade när vi inte lyckas och att det finns en så stor tomhet inom oss.

Det måste finnas ett större värde i livet än att bara jobba med sig själv, än att bara förverkliga sig själv. Jag tror att den dagen vi börjar värdesätta andra saker än oss själva, så blir vi fulländade personer.

Vi blir inte lyckligare av att kopa den där nya MP3 spelaren, eller det fantastiska jobbet vi har eller vad det nu är vi hänger upp våra liv kring.

Det som spelar roll är människorna i vår närhet, våra vänner, vår familj, folk vi tycker om och som vi mår bra av att vara med. Det är våra gemensamma mål, vår gemenskap, vår solidaritet som ger våra liv en mening, en glädje. Det är kampen.

Hos MST finns den glädjen. den livs glöden. Det behövs inget annat. Det är därför jag återvänder, kanske av helt individualistiska skäl, för att återigen få uppleva denna känsla av frihet. Att vara en del av ett kollektiv som inte handlar om bara mig, som handlar om något mycket större.

Känslan av att allt är möjligt.

Det är därför det är så fantastiskt givande att jobba med MST. Det har inte varit något hemskt valgorenhets projekt för att vi i väst har dåligt samvete.

DET HAR ÄR FOLKETS RÖRELSE!

Ett folk som har det svart, men som är ett folk med mycket stolthet och glädje!

Var tog vår stolthet och glädje vägen? Vi kanske bot den mot ett par nya byxor på NK.

05-10-09

Snart bär det av!

Jag har ännu inte riktigt insett att det är dags att åka tillbaka till Brasilien igen. Det tär lite på själen att ständigt vara i detta resande illstånd, 6 månader där, 6 månader här och så rullar det på. Jag har varit fokuserad på att lära mig video och framförallt på allt det som hänt här hemma, nu när de sparkat vår fackordförande på tunnelbanan. Och jag har lärt mig otroligt mycket.

Jag tror att jag kommer att gråta glädje tårar när jag kliver av planet i Sao Paulo, för då är jag äntligen tillbaka. Jag vet inte vad det är, men jag känner en så stor kärlek till Brasilien och till det folket. Och framförallt till MST, som är en fantastisk rörelse. Det MST betyder för folk och den skillnad de gör, den är svår att beskriva i ord. Det är mäktigt.

Vi åker den första november. Nu har vi två dagar kvar på Biskops-Arnö.

Det jag mest hunnit tänka på är min packning.

Jag har helt enkelt inte riktygt fattat än.

Eller så är jag helt enkelt lungt för att jag gjort en liknande resa tidigare. Det är spännande men samtidigt något välbekant över det hela.

MST stöd fest på LANDET , telefon plan i stockholm på torsdag den 20/10. 19.00
Ses där?

Emma Jönsson

05-12-20

Vardagliga ögonblick som rymmer allt

I ögonen på Brasiliens majoritet är MST lika med ockupationer av jord, vilket egentligen bara är en del av helheten. Alla sektorer som organiserat jobbar för andra värderingar, nya rättvisare relationer människor emellan, som berör allt: genus, jordbruk, utbildning, mänskliga rättigheter, kultur, kommunikation, hälsa med mera. Utbildningssektorn som uppstod samtidigt som produktionssektorn - jord att bruka inte mycket värt om kunskapen fortfarande förunnad några få, jordreform i snäv bemärkelse helt otillräckligt för ett värdigt liv. Rätten till kultur, en värdig fritid, god hälsa - mycket som liknar klassisk välfärdspolitik, men i det brasilianska sammanhanget är lika med en revolution. Tal om att bryta inte bara jordbrukets latifundios (storgods), utan också "eterns latifundios"; bryta det mediamonopol Globo har, fylla radions och TV:s sändningstimmar med annat än fabricerade och grovt snedvridna nyheter, kommersiell sexistisk musik och halvnakna kvinnor.

Magali har bott hela sitt liv i stan, Taubaté, en av Brasiliens mindre städer, 600 000 invånare. Avskyr stöket och bullret som stadslivet för med sig. Nu vandrar hon tre timmar i sträck (den enkla plastsandalerna är slitna) några gånger i veckan för att träffa sin mamma. Mamman som vägrar hälsa på henne på pre-assentamento Santa Terezinha (ockupationsläger under övergång till bosättning med alla papper i ordning) där hon funnit lyckan. Håller hon sig kvar hemmavid blir det promenader på en timme i stekande sol, backar upp, backar ner, det är långt till närmsta granne och det är så hon vil ha det. Bedårande vackert, och hon är lycklig, kan knappt tro det är sant att jorden de kämpat för i tre år nu är deras att leva sina liv på, det betonar hon. Men något romantiskt skimmer infinner sig inte: vatten i huset (fortfarande baracker för en del, riktiga hus som inbjuder till verandahäng finns på sina håll, men de är få) är än så länge bara en avlägsen dröm, riktiga toaletter aännu överkligare och det jorden ger räcker inte att överleva på.

Mileni är 23 och ler försiktigt nyfiket i baracken, ettåringen med allvarlig blick på höften. "Varför kommer nit hit till oss? Jag frågar för att många här i mitt eget land inte vill veta av MST, men ni kommer utifrån, långbortitifrån och vill lära känna oss." En bror och en syster bor också här på acampamento Olga Benario, i enkla baracker byggda av eukaplyptysträd (fällida på fazendan vars jord nu övergått i deras händer), en del täckta av svart plast. Marken låg länge obrukad; ägaren var snabb att plantera eukalyptusträd

när MST ockuperade. Stora skuggande träd som växer snabbt och bara lämnar tillbaka runt 30 procent av den näring de tar från jorden. Nu tar det 2 år för jorden att bli återställd, redo att odla på, de arbetar hela förmiddagarna med att hugga ner träden i den heta solen. Inte heller Milenis mamma accepterar hennes val av liv, vill inte veta av rörelsen, ger inga skäl, inga förklaringar, vill bara inte veta hur bra hennes barn mår. Kvinnan vars bror är pappa till Milenis yngsta, den allvarliga lintotten på höften, dog för bara två månader sedan i en motorcykelolycka. Han var inte bara pappa utan också bror; systemen ler med tårfyllda ögon i baren en dryg halvtimmes väg från acampamentot. "Han kämpade alltid, han hjälpte alltid till, ställde upp med allt. Nu är han död, i skogen har han en lott i sitt namn och han fick inte uppleva slutet på de här tre åren av kamp, vår erövring av jorden. Vi firade segern på acampamentot, jag bara grät floder."

De jobbar på dagarna, utan skydd i den brännande solen högt uppe på kullarna, faller tålmodigt träd efter träd, brända grenar utmed vägen. Efter lunch lugnare aktiviteter, kortspel i skuggan eller bad i floden, inte ens brassarna klarar av solen då. Natten, ett häftigt och plötsligt skyfall. 20 människor ihopträngda i köket, fördelar sig så att ingen ska stå under något av de många hålen i den annars pålitliga spännplasten. Utom en liten jordlös, som hittar hålet, det spontana vattenfallet och samtidigt en optimal lekplats. Åter stående, tassar omkring för att ta för sig av salladen, den friterade manioken, riset och bönorna, tidigt sänggående, regnet smattrar fritt på över våra huvuden, skyddade av plasten. I köket improviserad musik och sång, vår godnattsaga.

Högst personliga berättelser möter en, men alla är de variationer på huvudsakligen två teman. "50 år gammal och nu är jag förverkligad, här kan jag genomföra den dröm jag alltid haft, den om en bit jord att odla frukt på". Eller som Roseli, gravid och ett barn i hasorna, aktivist i rörelsen: Mannen gick med, åkte till acampamentot, hon vägrade, ville inte ens besöka. "Jag hade sett på TV, hört på radio, ville inte ha med MST att göra, satte inte min fot här på 10 månader". Till slut gav hon efter, besökte en vecka, och blev fast. "Det var inte inte jorden som lockade mig, den bryr jag mig inte om, det var idén om socialismen, kampen för den som fick mig att stanna".

Och så barnen, barnen som alla älskar, som alla tar ansvar för. Som liksom alla barn gnäller efter mamma när tröttheten blir för stor - men som älskar världen, litar på människorna, de många och nya ansikten som kommer i deras väg på möten, kurser, de olika utrymmen MST:s aktivister passerar. Som kommer till en, ler och tittar upp, vill bli upplyfta, som somnar på ens axel på en minut.

Så lämnade vi då Sao Paulo, infernot. Reste mot den stad som stolt lanserar sig själv som "Brasiliens Kalifornien", som utan skam smäller upp skyltar som välkomnar besökare till "Riberão Preto - agrobusinessens huvudstad", som inte ser vad det är de säger. Ser inte hur de milslånga fälten med sockerrör som ska bli till etanol att exportera till godtrogna miljövännare i Sverige och övriga Europa tagit liv och framtidstro från tusentals lantarbetare: att fälten representerar total övermakt, först att locka till sig de fattiga och på jobb svältfödda nordostbrassarna till regionen med falska löften om höga löner och möjligheten att jobba sig till en egen bit jord, sen erbjuda dem slavliknande arbetsvillkor (nej, det är inte en metafor, det är ett dokumenterat faktum) och löner, därefter ersätta dem med maskiner och skratta hela vägen till banken när samma

arbetare tar sin desperata tillflykt till stan i förhoppningen om att någon gång hitta ett arbete där som kan generera tillräckligt för att lösa en biljett tillbaka hem till familjen i Bahia, Sergipe, Alagoas.

Här landade vi, ett gäng svenskar och fyra brassar som i mindre grupper skulle göra filmer som kan väcka både en svensk och en brasiliansk allmänhet - visa på sambanden, den brutala klasskonflikten, problemen och försöken till konstruktiv lösning. En stenkast från den stolta förorenade och trötta staden öppnade människorna sina hem och hjärtan för oss; på acampamento Mario Lago mötte vi allt det som alla människor vill ha och behöver men så få förmår erbjuda i den stress, den rädsla och otrygghet som livet i en brasiliansk storstad kan innebära om du inte haft turen att födas i en schysst medelklassfamilj.

Med kameran redo att fånga, belysa och problematisera relationen stad och land, dess manifestationer på Mario Lago, gav vi oss ut på en tio dagar lång och sjukt intensiv arbetsperiod bland majsodlingar, grisar, bilar och hästkärror som trivdes på samma röda jord, ofta förvandlad till lervälling av häftiga och plötsliga regnmassor. Mötte ungdomar som såg ut att komma från vilken favela som helst, som lugnt och lyckligt förklarade att övergången var svår, att staden präglade dem och musiken de mötte uppfattades som bonnig och trist tills en dag vänskapen och tilliten på stället överrumplade dem och tecknade allt, till och med den dåliga musiken, i andra, ljusare färger.

Så kallat modernt möter hela tiden så kallat pre-modernt: motorcyklarna som samsas med hästkärrorna, traktorerna som samsas med hackorna. Kanske allra tydligast i den spontana festen, när hitech-högtalarutrustning snabbt forslades från ena sidan av det gigantiska acampamentot till den sida där vi, festen, det grillade köttet och caipirinha hände: snabbt spändes en häst för och snart kunde tonerna av reggae blandat med forro vagga oss till sömns i natten.

Tror ibland (felaktigt) att jag lärt mig det mesta redan, och kände igen många formuleringar från möten med andra människor som fått sina liv nytända inom MST, men det finns alltid något nytt, så starkt och så svårformulerat som berör i dessa möten. Förbannat att klyschor blivit just klyschor, för bakom dem finns så mycket sanning om vad det är i form av livskvalitet, andra värden i livet än de strikt ekonomiska eller sådana som går att mäta i framgång, som man finner här. Som man finner bland smuts och svåra förhållanden som skulle väcka anstöt hos en majoritet västerlänningar, men som skulle skänka mer genuin lycka hos de flesta västerlänningar än vad vilken sifoundersöknignar som helst som proklamerar skandinavernas lyckotal försöker bevisa att de redan känner.

05-11-27

olika bilder av kamp

Fullt klassrum. Karismatisk militante (MST-aktivist) leder lektionen för kommunikatörerna. En fullskriven svart tavla om agitation och propaganda - från ryska

revolutionen till Malcolm X och Martins Luthers Kings kamp mot rasismen i USA, till 1950-talets Ligas camponesas (bonderörelser) i nordöstra Brasilien och dagens sociala rörelser misslyckande med att nå ut till Brasiliens många fattiga.

En grupp har förberett en teatervariant, en stillbild med mänskliga statyer. Den blinda rättvisan (alternativt det blinda brasilianska folket - tolkningarna varierar när publiken släpps in) och vid sidan folket, fazendeiron (storgodsägaren) med tjock mage och hans lydiga (rädda) undersåtar. Successivt läggs fler händelser, fler aktörer till bilden, ska bli en komplett analys av dagsläget: reportern (den okritiske) som intervjuar fazendeiron, polisen, de multinationella företagen, politiker, MST och andra sociala rörelser.

Rafael, han med utstrålningen: "En sån här bild behöver vi visa upp på en busstation där många människor passerar, på gatan, sjunga en av alla våra många MST-sånger, låta någon av oss tilltala folket som passerar: Det här är en bild av situationen i Brasilien. Vad ser ni? Hur förändrar vi tillsammans bilden?". Betonar dialogens nödvändighet. Så börjar den fulla salen med aktivister förändra bilden, brotta ner fazendeiron, hota med våld. "Stopp stopp" säger några, "det där var ett onödigt aggresivt sätt". Diskussionen fortsätter.

I klassrummet en intressant övning. Alla som är födda och uppvuxna på landet eller något av MST:s acampamenton räcker upp handen. "Ni som har föräldrar födda och uppvuxna på landet" - tre fjärdedelar av salen har händerna i vädret. "Ni som har mor- eller farföräldrar uppvuxna på landet" - alla händerna i luften. Brasiliens snabba, för många lantbrukare ofrivilliga, urbanisering i miniatyr. Siffror som bytt plats: på några decennier 20 procent av befolkningen på landsbygden och resten i städer.

Nucleos de Base - fundamentalt ord i MST:s organisation: basgrupper som de boende på acampamentos och assentamentos är indelade i, om 10 familjer. Men också arbetsgrupper under möten och kurser. På Escola Nacional, kommunikationssektorns möte: diskussioner, läsning och analys av texter. Unga militantes som utövar hård självkritik, demokratiskt följer talarlista och lyssnar uppmärksamt på varandras synpunkter. Aktivisternas frustration över svårigheterna folkets fördomar och machismo innebär. Rörelserns interna demokrati - ledarna och koordinatörerna väljs lokalt och regionalt och folk väljer den ledare de känner till och vars stil de känner igen, under år formade av auktoritetstro och konservativa värderingar - skapar problem att i praktiken genomföra de lösningar man enats om på konstruktiva möten på olika håll i landet. Avståndet mellan militantes och bas, både i språkbruk och kunskap, fortfarande stort. Hur förklara vikten av kultur och kommunikation för småbönder som förknippar teater och tidskrifter med en borgerlig livsstil mil från deras egen verklighet?

Roseli Nunes - hela tiden med Marcos på höften. Att se filmen "Roses dröm", bilder från platser jag besökt i Rio Grande do Sul, Marcos (min grupps MST-följeslagare under förra årets projekt) som liten, hans storebror som stirrar in i kameran, säger att han vill bli sångare när han blir stor. Sägar också "jag grät, för min mamma dog och det är det värsta som kan hända i hela världen". Hans syster, fostrad i socialismen, säga att hon vill jobba på bank. Brodern, då runt 10 år gammal, sjunger "Jag är huvudpersonen i hela den här historien", blicken fästad på kameranlinsen.

Att höra pappan, Roselis man, berätta om hur han gav upp, inte orkade vara kvar på acampamentot efter Roses död. Att veta att han och hela familjen bor på ett

assentamento nu, att veta att Marcos (utan egna minnen av sin mamma, men ständigt mött med igenkännande av alla MST:are i Rio Grande do Sul, mött med orden "Det är du som är Roses pojke eller hur? Du som är första barnet fött på ett MST-acampamento?") är en av rörelsens duktigaste och mest hängivna aktivister idag, snart på väg till Kuba för att utbilda sig till läkare där tack vare ett avtal MST har med regimen. Att brodern som ville bli sångare och hade både rösten och utstrålningen för det idag tillbringar väldigt lite tid på jorden hans mamma dog för, att han har problem med droger och alkohol.

Frasen som gjort Roseli Nunes namn känt för MST:are i hela landet alltför olyckligt förebådande: "Jag dör hellre kämpande än jag dör av hunger". Har hittills mest varit en fras bland de många MST rör sig med, nu fylld med innehåll.

Bussen passerar jätteskyltar med reklam - Paris Hilton undkommer man inte ens om man tar sig över Atlanten. Intill: favelas, högst konkret symbol för misär och orättvisa men samtidigt ett bevis på människors fantastiska uppfinningsrikedom och envishet i att skapa något att kalla hem av ingenting.

Tillbaka på Cepatec, MST:s övernattningsställe i Sao Paulo. Den "film- och teaterkväll" aktivisterna planerat en förevändning för att få festa. Istället för sömn - fest! Samba, forro, alla möjliga dansstilar, in med utlänningarna i ringen under handklapp. Churrasco, sydborna från Rio Grande do Sul ansvariga för att köttet ska bli perfekt grillat, caipirinha, skratt, avslappning. Sedan ansvarsfull städning mitt i natten.

Fortsatt fest på bar i närheten. Beläget på hörnet, mellan två hårt trafikerade gator, folk reciterar poesi i timmar. Tillbaka till de överfyllda sovsalarna och snarkningarna.

Vi korsar gator, Sao Paulos dundrande trafik. Under tiden, mellan långtradarna, Robertos livshistoria. 20 år ung, pappa till 4-årige Gustavo, aktivist i MST:s kommunikationssektor sedan många år tillbaka, förutom rörelsen hängiven hip-hop och capoeira. Uppväxt i Sao Paulos periferi, en bror och två kusiner dödade på öppen gata av ingen anledning alls, men ler - "man lär sig leva med det, här är det vanligt". Mamman ständigt sjuk, alltid haft problem med hälsan. Hon kom i kontakt med rörelsen, blev väl mottagen, fick hjälp, valde att själv gå med i kampen, skapa sig ett hem i en hemmabyggt barack av svart spännplast i väntan på att ockupationen skulle leda till en bit jord att börja om på - familjen förfärad, "MST är livsfarliga, det har man ju hört och sett". Familjemöte, utser en av tio bröder att åka till acampamentot och hämta hem mamma. Han stannar kvar på ockupationslägret. Nästa bröder far iväg. Och stannar. Idag bara två bröder kvar i Sao Paulo, resten självuppoftande aktivister som Roberto.

MTST, De taklösa arbetarnas rörelse - likheterna med MST:s organisation och mål förvånar och glädjer. Sprungen ur MST, men idag självständig - har stadens specifika problem i fokus. Börjar i den konkreta och desperata kampen för bostad, utvidgar till en kamp för ett rättvist samhälle, förändring av förutsättningarna.

Samma slagord som MST, samma baracker, lite mer bräder att fylla ut plasten med bara. Ligger på en övergiven tomt, omgiven av medelklasshus på kullarna.

Fotbollsturnering pågår, en volleybollplan är på gång. Glädje, fritid, avslappning. Men stora problem med alkoholism, försöker lösa genom att förbjuda all alkoholförsäljning på området, det funkar sådär.

Repressionen staten bjuder är hårdare, att ockupera sitt utrymme i stan tycks provocera mer - rädslan för att rörelsen ska sprida sig utanför Sao Paulo och likt MST bli en nationell angelägenhet är stor. Hos MST finns möjligheten att producera sin egen mat mitt i den svårighet livet på acampamentot innebär - här finns ingen bördig jord, ingen kunskap om hur man odlar, matbristen känns i magen. Lösning: kollektiva kök. De som har tar med en bit korv, lite ris, kött och plötsligt kan alla äta. Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

05-11-12

reflektioner från en intensiv första vecka

Ankomst, trötthet, hej till nya deltagarna, de brasilianska. Och så sova. Dag ett blir ett möte med Sao Paulo, jättemegastaden med de många höga husen, banker gata upp och ner, inklämda parker, lungor i ett ständigt pulserande trafikinferno. Och mitt i allt detta: den store arkitekten, en av landets många stolta namn, Oscar Niemeyers skapelser. Rum, ytor, hårda former som möter mjuka, en utsträckt hand i hårdaste sten upp i himlen med blodet rinnande, så väldigt rött. En påminnelse om vikten av att kämpa. Bredvid: skolklasser med medhavda matsäckar.

I en sal ryms två utställningar som kanske motsäger varandra, kanske uttrycker två sidor av samma sak.

Den ena: kultur utan människor, hela kontinentens kulturella historia inrymd i kläder, krusor, masker, smycken, tyger. De dödas dag - den måste firas - i Mexico. De färgglada, glittrande, lustfyllda dräkterna från nordöstra Brasilien - det fattiga men "exotiska" Brasilien, den svarta kultur som ofta får representera hela landet när den går på export. Ecuadors indianer och de många konsthantverken i trä, ull och smide.

Den andra: Xinguindianerna i Mato Grosso, Brasiliens inland. En villkorad, förmodligen välbehövlig och av många uppskattad hälsokampanj som staten står bakom. Tandvård, synundersökningar och glasögon, god hälsa till alla. Men oförblommad "klapp på egen rygg" och avfotograferade människor som objekt, nakna leendes eller nakna allvarliga. Foton på rad, bara ansikten, med blicken i kameran, nummerskyltar runt halsen. Det är födelsetal, men parallellen, utformningen, så uppenbar att man tappar andan. Kolonistörens blick på sin egen befolkning.

Några dagar (Sverige är minst en månad borta) senare ankomst till Escola Nacional Florestan Fernandes, MST:s stolthet. Ett stort grönområde som sakta, sten för sten, brädbit för brädbit, blev ett centrum inte bara för MST utan också en möjlig mötesplats för sociala rörelser från hela Latinamerika. Till klassrum fogades fler klassrum, bibliotek, auditorium, övernattningslokaler, matsal och så vidare. Idag en levande skola som formar kader redo att föra kampen för jordreform, för värdighet, för socialism, på alla nivåer. Som utbildar människor, ger fattiga från landet möjlighet att läsa sig till en examen genom otaliga avtal med både offentliga och privata universitet. Som bjuder in bybefolkningen runt omkring till filmvisningar och debatter med jämna mellanrum. Som undantaget arbetet i köket sköter sig självt: där eleverna städar upp sin egen skit, diskar sin egen disk och håller skolan flytande utan anställda. Där elevernas deltagande når den grad att de förstör den välbehövliga sömnen genom att sitta vakt vid porten under

natten. Där hunden lystrar till namnet Trotskij och katten heter Marx.

Slutkörda efter en fullspäckad dag - Brasiliens politiska historia, berättad av en ung, extremt kunnig och uppenbart hängiven doktorand i historia från Sao Paulos universitet som gratis (och tålmodigt) föreläser för en grupp svenskar som förstår 10-60 procent av allt han säger. En fulltecknad svart tavla, citat som beskriver den brasilianska mentaliteten: Brasilien kommer ge världen människan som tänker med hjärtat hellre än med hjärnan. En lektion som flera gånger avbrutits av piskande regn, en lampa som flimrar i takt med blixterna utanför.

En stunds vila och sedan på det igen. Som MST:s aktivister säger: "I kampen är man aldrig trött". Efter konstfilmen som orsakade akut insomni hos hälften - en film som väcker, pockar på uppmärksamhet: favelan utanför Rio de Janeiro, poliser med vardagsutrustning värdig Sveriges nationella insatsstyrka på terroristuppdrag, 13-åringar i hemmagjorda rånarluvor som snackar knarkhandel och visar vapenförråd.

Spontant samtal under fikan, det sockersöta kaffet i handen. Börjar oskyldigt: brassevänner som frågar om vem som är gift, vem som är singel, har pojkvän. Plötsligt kommer det - den klassiska, i princip olösliga konflikten: "När de är 13 är de redo" säger 25-åringen med ett skratt när någon chockas över åldern på hans 17-åriga flickvän. Hur mycket ska accepteras under kulturens mantel, hur mycket ska fördömas men ändå förstås, analyseras? Hur mycket av ilskan och sorgen som väller fram är rättmätig avsky inför kvinnans (flickans) plats i världen, mannens självklara placering av henne på denna plats, hur mycket en västerländsk (imperialistisk?) reflex?

Grönskan hänförande vacker, genom fönstren, de öppna, som välkomnar myggorna. Syrsornas (är det syrsor?) harmoniska läten utanför, spindlarna som spinner nät under taken (regel: titta inte upp). Grodor som gömmer sig i hörn och hoppas att de inte syns. De flygande jättekrypen som får en hel sal av engagerade aktivister att helt tappa fokus och följa dess väg längs taket, beredda att huka vid en plötslig attack.

Daniel Terres

05-12-15

utdrag från grupprapporten

MST, Movimento Sem Terra (dem jordlösas rörelse), är latinaamerikas största sociala rörelse. Den mobiliserar idag mellan 1-2 miljoner människor över hela Brasilien. Rörelsens kamp är en kamp för jord. För att den jordreformen som redan är inskriven i lag, men inte implementerad i praktiken, ska bli verklighet.

MST är en stor och komplex organisation. och att bestriva den sammanfattat, kan inte som den lättaste uppgiften. Arbetet för en jordreform (reforma agraria) innefattar mycket mer än att bara omfördela jord, men också att fundamentalt förändra agroindustrin och villkoren bonderna i Brasilien arbetar under. Det handlar om att bryta ned stora monokulturer och ge bönder ett större inflytande över vad, hur, och för vem de producerar. En Reforma Agraria är därmed ett fundamentalt demokratiskt projekt, som handlar om att decentralisera makten från de stora jordägarna. Men det vi framför allt skulle villja fokusera på är att MST arbetar på med två parallella kamper. Dels kampen för jordreform men även viljan att kampa emot den nuvarande världsförordningen där den nyliberala dagordningen styr. En kamp för ett annat samhälle som bygger på solidaritetens och den verkliga demokratis grunder.

MST är en nationell organisation som har olika organisations nivåer; regionalt, delstatligt och nationellt. Inom organisation finns det dels en 'militans' som består av aktivister, organiserade i olika olika sektorer (bl.a hälsa, utbildning, genus, osv.) och basen, det vill säga dom som lever på bosättningsgrupperna och okupationslagren.

Man kan säga att målet för det här projektet har 3 sidor. Dels handlar det om en gruppprocess där man tillsammans arbetar med dokumentärfilm. En tanke som även presenterats för oss är att de fyra brasilianska deltagarna ska kunna forma en nationellgrupp som kan arbeta mer koncentrerat med mediet film. Dels för att kunna filma och spara historiska handlingar, (text; marscher, kongresser) i ett mediarkiv, dels för att skapa en motvikt till den nyliberala median som framställer MST som valdsverkare. En förhoppning verkar även vara att kunna starta ett medicenter på rörelsens nationella skola Florestan Fernandes.

Ett annat mål är också att samarbetet ska leda till ett material som blir användbart för MSTs arbete. Något som också kan utnyttjas det här året, är att försöka skapa mer av en helhetsbild av rörelsen och de olika verkligheterna i de olika regionerna. Den tredje sidan av projektet är insamling av material för informationsarbetet i Sverige. Men det arbetet kommer vi nog först ta vid, när vi kommer tillbaka till Biskops-Arno, för sex veckors redigering.

Innan avresan till Ribeirão Preto delades gruppen in i fyra arbetsgrupper, som består av en brasiliansk deltagare och tre svenskar. Varje grupp valde sedan ett tema att arbeta kring. Varan grupp har valt ett organisatoriskt tema om hur verkligheten ser ut i rörelsens olika nivåer, dvs. från ockupationen av jord till jordreform och byggandet av bosättning. Vi lade tillsammans upp en planering för hur vi skulle genomföra våra idéer i form av

intervjuer, bildmaterial etc. Vi har mest sett den här tiden som en initieringsperiod till projektet i stort. För att se hur vi fungerar som grupp, hur vi vill arbeta etc. Därför har vi inte haft en fullständig planering som vi följt till punkt och pricka, utan mer låtit uppgifterna rotera så att alla ska kunna träna på dem olika rollerna.

Det vi har gjort är filmat material och intervjuat utifrån varat gemensamma tema och även gjort en grov redigering för att sedan lättare kunna fortsätta redigeringsarbetet under den första veckan i nästa delstat.

Den första tiden hos MST på ockupationslagret Mario Lago en super bra upplevelse. De fyra grupperna befann sig olika ställen, uppdelade hos olika basgrupper (Nucleos de Base). Varan grupp bodde under hela tiden hos två grannfamiljer. Trots att basgruppen inte hade fått information om att vi skulle komma, kunde vi inte blivit bättre mottagna. Alla grupper blev tilldelade en följeslagare, vilket fungerade jätte bra. Varan följeslagare informerade oss om de olika aktiviteterna på lagret. Vi fick även mycket praktisk hjälp när det gällde laddning av batterier och dylikt. Detta var en valbehövad handledning då vi var helt nya på plats.

Forutom att det praktiska fungerade bra hade vi en väldigt trevlig första tid. Vi umgicks mycket med personerna i basgruppen under dagarna, varje kväll blev vi dessutom bjudna på middag hos olika familjer. Sedan hade vi även två fester med mat, musik och hang. Vi blev välkomnade på alla möjliga sätt och kände oss som hemma väldigt snabbt. Det kändes som om alla var engagerade i varat arbete.

Varan ursprungliga plan var att också besöka bosättningen i området för att fullfölja arbetet även där. Vi bestämde oss dock istället för att fördjupa arbetet på plats, dels för att det kändes mer konstruktivt men också för att vi trivdes så bra. Så vi spenderade tio dagar på ockupationslagret och återvände till Centro de Formação för att göra grovredigeringen. Vi är väldigt nöjda med vistelsen.

Språket i varan grupp fungerar bra. Ibland är det lätt hant att man glider över till svenska, men det är någonting som alla i gruppen är medvetna om och vi försöker prata portugisiska så mycket som möjligt. Som vi redan har sagt har vi känt oss väldigt trygga i varan omgivning, mycket på grund av det goda mottagandet av oss. Det som kan bli frustrerande är man ibland känner att det är svårt att uttrycka sig vilket också kan leda till missförstånd eller en känsla av att vara osocial eller inte kunna visa sin tacksamhet. Det är dock alla saker som brukar lösa sig.

En återkommande handling som skulle kunna beskriva kulturskillnader är att mannsikor erbjuder en absolut allt. Man får sova i dem bästa sängarna, äta den godaste maten samtidigt som man tar stor plats i mannsikornas hem och vardag.

05-12-13

Hola !!!

En primer lugar quiero pedir disculpas por lo del celular. Seguramente el núm. que marcan es el correcto, pero no sirve de nada si yo tengo el teléfono móvil/celular apagado. En los lugares en los que estamos no hay agua corriente y mucho menos

energía eléctrica, entonces no quiero malgastar la energía de mi celular, por lo tanto les quiero proponer un sistema..yo voy a prender mi móvil desde las 22 00 hasta las 0000 (hora sueca) ok???

Hoy regresamos al centro de formación en Riberao Preto y esa es la razón por la cual estuve tan incomunicado hasta el día de hoy. Las ocasiones en las que tengo acceso a internet son muy pocas y mis energías aún menores para poder escribir a todos...pero muchas gracias!!! por estar presentes y sepan todos que siempre leo las cartas que me mandan y su apoyo me hace mas que bien.

Los grupos ya están divididos. En mi grupo esta Max, Annia y Sergio un militante del MST dentro del sector "Frente de Masas", encargados de movilizar la gente y organizar las ocupaciones. Estoy muy contento con el grupo y de poder seguir al lado de Max en este viaje. Ya comenzamos a Filmar, el trabajo en grupo está funcionando bien y las ideas y posibilidades están surgiendo día a día, aunque los recursos son escasos y las cintas para la cámara se están acabando antes de lo previsto...compraremos mas en las vacaciones.

Hoy sólo encuentro razones para estar contento por mi grupo, por este viaje, por que MST existe, porque hay gente que no baja los brazos y sigue luchando, porque todavía existen buenos padres y madres, por que la gente que conocimos nos recibió con mucho amor, porque mi familia es magnífica, por que conocí a Vicente y Teresita y por que día a día me doy cuenta que mi padre tenía razón cuando decía que los mas ricos son aquellos que necesitan menos para ser felices.

La barba me creció despereja como de costumbre, los vidrios de mis anteojos están un poco más raspados y este Danielito está de pies a cabeza embarrado. Con mi grupo estuvimos unos 10 días en el campamento Mario Lagos, viviendo en el núcleo Oziel, el nombre del núcleo es en memoria de un joven de 17 años que fue asesinado el año 96 por la policía en la masacre del Dorado, uno de los tantos mártires del movimiento.

Esos 10 días tuve una familia con muchos niños y vecinos que me trataron como a un hermano. A pesar de las condiciones de vida tan precarias, nos recibieron y nos dieron mas de lo que alguna vez recibí fuera de casa. Todos estos días me hicieron pensar en esa noche en la que me costó tanto encontrar un lugar para dormir en Estocolmo a pesar de que casi todos mis compañeros viven en esa ciudad (gracias Max) y aquí estas familias que sin dudar una vez nos dieron alojamiento y comida a pesar de las condiciones de vida tan precarias en las que se encuentran. Me parece extraño este fenómeno, que personas acostumbradas a pensar en tiempo en términos de dinero e incapaces de hacer el esfuerzo mínimo para ayudarse entre ellos ..estén aquí en Latinoamerica comiendo y viviendo de los más pobres, me averguenzo de mi mismo y espero cambiary espero que todos cambien.

En el campamento que visitamos viven 450 familias, que producen sus propios alimentos y que luchan día a día sin perder la esperanza de recuperar la tierra de la que alguna vez fueron expulsados. Esa gran extensión de tierra en las que las familias han vivido casi tres años, desde el día de la ocupación hasta el día de hoy, era un monocultivo de canas de azúcar pertenecientes a la empresa Tamarachi y los pedazos de tierras no cultivados pertenecían a los propietarios de la empresa, Ninguna de esas familias propietarias vivían en la tierra, algunos de ellos se encuentran en Sao Pablo o en alguna ciudad de los Estados Unidos.

Las familias acampadas lograron crear una suerte de comunidad autónoma. Las plantaciones son ecológicas y la alimentación de la gente esta basada en la batata

dulce, mandioca, choclos, arroz, porotos y carne. En el núcleo que visitamos las plantaciones predominantes son de porotos, batata y choclos. La gente vive en barracas improvisados con maderas, canas y plásticos. La electricidad no llega al campamento y el agua es traída por el INCRA (instituto Nacional de Colonización de Reforma Agraria). También existen algunos pozos y las personas procuran lavar sus ropas en el río para economizar el uso del agua..que a veces es escasa. También existe un omnibus que lleva a los chicos a la escuela, ubicada en el barrio más cerca "Riberão Verde" o en la ciudad de "Riberão Verde".

La gente con la que nos encontramos nos trató con mucho respeto y conocimos personas maravillosas. En nuestro núcleo la mayoría de las personas eran mayores y niños entre 4 y 8 años de edad. Ellos fueron nuestros amiguitos y estuvieron con nosotros casi a diario. La mayoría de los chicos eran extrovertidos, educados y parecían recibir mucho amor en casa...lo que habla más que bien de la mayoría de los padres en el núcleo; que a pesar de estar obligados a trabajar tanto, no descuidan la crianza de sus hijos que son los pilares de la continuidad de esta lucha por la reforma agraria y por una sociedad nueva. El proyecto político de MST no sólo tiene como objetivo principal la reforma agraria, sino una sociedad socialista y más justa. En mis ojos el acierto más grande del movimiento está en su manera de trabajar politizando las clases excluidas..que son por muchas razones los sectores de la sociedad menos activos en términos políticos. Una reforma agraria total e inmediata, en este momento, no ayudaría al objetivo, sino lo destruiría. Ya que las personas no necesitarían organizarse para obtener la tierra, y es en ese proceso de ocupación, autoorganización y lucha por la tierra donde unos de los objetivos más valiosos de este proyecto se lleva al cabo. La alfabetización, el trabajo colectivo, los nuevos valores y la transformación de las personas por medio de la lucha.

Cada día en ese campamento fue una lección de vida y me hizo recordar lo mucho que podemos influir en nuestro alrededor.

En 4 días tengo mis vacaciones y los planes aún no son ciertos, pero todo parece indicar que me voy a la Cataratas de Iguazú, de ahí a Salta a pasar las fiestas donde encontraré a mi hermano y mis amigos del barrio después de 4 años y luego tal vez a BS AS a visitar a Callie, una amiga de Liam en Canadá ...que está de viaje en Argentina. También

recibí un mail de Hernán un chico que estaba de tour con una banda en Alemania, al cual conocí en Berlín con Keren, hace casi dos años. El está en BS AS ahora y esa podría ser una razón más para viajar ahí.

un beso para todos y suerte

05-11-03

Es la primera vez que no vivo el aeropuerto como una gran tristeza.

lisboa 021105

musiclips:Neutral milk hotel-album "in an aeroplane over the sea" and Karamelo Santo all the albums.

05-10-31

Pasajero en trance, tránsito perpetuo...

Before Im gone.

Hemskt, horrible es ser un péndulo que no sabe donde esta: aquí o allá, en un lado o en el otro, en ninguno o en todos. Así fueron mis últimos días en Gotemburgo, esa ciudad de tristes vitrinas y edificios; amantes y vagones que van de un lado a otro siempre atrasados... Como yo, entre el lejano Angered, reino de inmigrantes, cuerpos desgastados, mitos y fracasos... y el otro extremo de la ciudad, ese silencioso gueto sueco. Así es el oficio de tener dos hogares o el de no tener ninguno... entre Åsa y mis viejos, pero ahora dejo a todos por un instante, 5 meses. Una mochila, lápiz, papel y la guitarra espera dormida bajo mi cama hasta que regrese.

.....sólo un día mas y un océano de por medio.

daniel terrés 311005

veckans musictips: Against me!, Carla Bruni y el album: The soul of a man.

Anna-Lisa Zorkrot

06-01-26

Acampamento Mario Lago

Människor som har mycket och litet samtidigt, solidaritet och isolering, hopp och desillusion, socialistisk ideologi och konservativ "tradition". Ärlighet och skitsnack. Jag tror att det är lätt att romantisera utrymmerna inom en rörelse som MST. Särskilt när man först mött ideologin samt teorin och sedan konfronteras med verkligheten. Jag tror även att den romantiseringen kan vara destruktiv.

Det finns en dröm om en genomförd jordreform, men det finns också en medvetenhet om att den jordreformen skulle innebära slutet för latinamerikas största sociala rörelse. Detta på grund av att MST även innefattar en annan kamp. En kamp som inte kan stiftas i parlamentariska lagar, en kamp som måste komma från folket. De tar kampen för ett annat samhälle byggt på solidaritetens och den verkliga demokratis grunder. Men denna kamp är i sin tur komplicerad. Varför? För att det är svårt att propagera för kollektivt jordbruk när människor som aldrig har ägt någonting äntligen har chansen att uppfylla sin livslånga dröm om en bit jord där de kan odla vad de vill. Men mest av allt på grund av att ingen plats är fränskild verkligheten.

Även på MST ockupationer finns isolering. Ett exempel. Jag tänker på en kvinna jag träffat. Det är en kvinna vars enda vänner är hennes två små söner. Det är en kvinna som på grund av sin alkoholiserade man nr 2:s tabbar inte får chansen att delta i kollektivet. En kvinna vars ena son har vattenskalle och behöver en operation för att överleva, en kvinna som inte har pengar att betala för sin sons operation. Det är en kvinna som aldrig fått någonting i gengäld fast hon har kämpat i hela sitt liv.

Det är också en kvinna som påminner en om att den svåraste kampen inte alltid utkämpas på barrikaderna. Att den hårdaste kampen ofta är den för överlevnad från dag till dag. En kvinna som får en att förstå att en rörelse som söker alternativ alltid måste ta itu med sina spöken även om dem inte är en egen skapelse.

Sedan är det svårt att skilja människorna från rörelsen och rörelsen från människorna. Vad är alternativt och vad är reproducerande. Den mänskliga faktorn är nödvändig men inte nödvändigtvis ideologisk. Hur kan någonting vittra sönder och födas om, samtidigt som det upprätthålls?

Att möta en rörelse som MST får en att återfinna och fördjupa sin egen politiska åskådning. Samtidigt som mötet med människor som har hela sitt liv inom rörelsen kan verka både inspirerande och desillusionerande. Man ställs inför många klassiska dilemman; revolution- reform, teori- praktik, ideologi- utopi. Men någonstans i virrvarret av alla dem har upplevelserna och tankarna växer någonting nytt fram. Någonting som jag inte riktigt kan sätta fingret på. Är det kanske ett steg bort från cynismen, bort från känslan av att vara fångad i ett evigt system. Kan det vara- hopp om framtiden?